

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 199 — Štev. 199.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 8, 1942 — ČETRTEK, 8. OKTOBRA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

KA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(izvenredni sobotni, nedeljski in prazniški)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

KAZEN ZA VOJNE ZLOČINCE

PREDSEDNIK ROOSEVELT JE VČERAJ IZJAVIL, DA BODO ZDRUŽENE DRŽAVE OB KONCU VOJNE ZAHTEVALE, DA SO "VOJNI ZLOČINCI", KI SO ZAKRIVILI BARBARSTVA PROTI CIVILNEMU PREBIVALSTVU V ZASEDENIH DEŽELAH IZROČENI ZDRUŽENIM NARODOM, DA BODO KAZNOVANI

"Naš namen je," je rekel predsednik, "da bo dosegla pravična in gotova kazen vodje, ki so odgovorni za organizirano morjenje tisočih nedolžnih ljudi in za izvršena grozodejstva, ki kršijo vse nauke krščanske vere."

Predsednik je rekel, da bodo Zdrženi narodi postavili posebno komisijo za preiskavo vojnih zločinov, ki bo na podlagi dokazov sestavila seznam posameznikov, ki so zakrivali kak zločin.

Ta predsednikova izjava ima dvojni namen: posvariti "vodje", da ne nadaljujejo s svojimi "barbarskimi" dejanji in zatiranim ljudstvom zagotoviti, da jih Zdrženi narodi niso pozabili.

Ob tej priliki pa je predsednik tudi pojasnil, da bo pred mednarodno sodišče poklicanih primeroma le malo ljudi, ker ni namen Zdrženih narodov, kot se je izrazil predsednik, kaznovati kršilcev mednarodnih postav kar na debelo.

Rooseveltova izjava je bila objavljena ob istem času, kakor izjava angleške vlade, da bo postavljena komisija, čije naloge bo preiskovati vojne zločine. Ta komisija bo najbrže imela svoj sedež v Londonu, ker so tudi zamejske vlade večinoma v Londonu.

Uradniki državnega departementa so se kolikor mogoče izogibali odgovorom na vprašanja raznih časnikov, kdo bo poklican na zagovor pred sodišče Zdrženih narodov. Državni podtajnik Sumner Welles je na vprašanje, ako bo Hitler poklican pred sodišče, odgovoril, da ta odgovor prepusti v razsodbo onim, ki to vprašanje stavijo. Welles pa je rekel, da je namen in dogovor Zdrženih narodov, da bo kaznovan vsak posameznik, ki je odgovoren za usmrtno več stotisoč nedolžnih ljudi.

Predsednik Roosevelt je že 21. avgusta posvaril, da bodo kaznovani vsi oni, ki izvrše kak zločin nad civilnim prebivalstvom. Včeraj je pa predsednik rekel, da komisija sestavlja seznam zločinov. Povedal je tudi, da je zadnje tedne prejel poročila o grozodejstvih v Jugoslaviji, na Holandskem, v Luksemburški, Belgiji, na Grškem, Norveškem, Poljskem, Čehoslovaškem in v Franciji.

V lordski zbornici v Londonu je viscount Simon izjavil, da je namen angleške vlade po vojni kaznovati vse one, ki so izvršili vojne zločine nad civilnim prebivalstvom v kaki zasedeni deželi. Rekel pa je, da bodo kaznovani samo resnični zločinci, da pa Zdrženi narodi nimajo namena kaznovati celoga nemškega naroda. Lord Simon je rekel, da se seznam zločincev že sestavlja in da bo v pogovih za premirje stavljen na zahteva, da se zločinci izročijo Zdrženim narodom. Zavezniki ne smejo več napraviti napake, ki so jo napravili po zaključku prve svetovne vojne, ko je bil sestavljen seznam zločincev, toda seznam na mirovni konferenci ni bil predložen in noben zločinec ni bil poklican na odgovor.

Rusi vstavili Nemce

Polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznaja, da rdeča armada stalno prodira proti nemškemu levemu krilu severozapadno od Stalingrada ter da trdno drži svoje postojanke v sredini porušenega mesta proti vsem močnim sovražnim napadom.

Poročilo, ki je bilo objavljeno še pred polnočjo, pravi, da je "osvobodilna ofenziva" maršala Timošenka vrhla v črto več sto nacističnih "tlačnih trdnjav" ter je pobila 1200 Nemcev.

V notranjosti mesta so še vedno v teku srčiti boji, toda Rusi se niso umaknili na nobenem kraju.

"Vsi napadi sovražnih tankov in infanterije so bili z velikimi izgubami odbiti," pravi poročilo. "Naše čete drže svoje postojanke."

Tekom bojev v mestu so Rusi razbili 19 tankov in ubili 500 Nemcev.

Nemci pa naznanjajo, da so zavzeli neko vas blizu Mozdoka na Kavkazu.

Reuterjeva časnikarska agencija prinaša italjansko radijsko poročilo, ki pravi, da so Rusi, ki napadajo nemško levokrilno severozapadno od Stalingrada, čez Don zgradili pontonske mostove in da so poslali svoje čete na zapadni breg Dona.

ADMIRALOVO MNENJE O DELAVSKIH UNIJAH

Pred kratkim je admiral Ben Morell, načelnik U. S. Bureau of Yards and Docks, povedal ameriškim delavskim oziroma unijskim voditeljem, da, do čim manj res ne more izhajati brez delavcev in njih doprinosov v industriji in drugače, je pa prav lahko izhajati brez delavskih unijskih.

Admiral je svojo izjavo podprl z dokazi, ki jih je danes najti v deželah vladanih po diktatorjih in je poudaril, da ako ne bomo vsi skupaj in posredno še delavci, poskrbeli za čim hitrejši poraz sovražnikov, se lahko zgodi, da delavci ne bodo mogli zahtevati ničesar ne potom starih, ne drugih, če, ker bodo morali biti tiho, kot morajo biti delavci v osiženih deželah.

NEVARNOST ZA PORT MORESBY ODVRNENA

General MacArthur iz svoje glavnega stana v Avstralijski poroča, da je bila sinoči odstranjena japonska nevarnost za Port Moresby, ker so Amerikanci vrgli Japonce onstran Owen Stanley pogorja in skupno z Avstralijski obvladujejo gorske prelaze.

Nikakor pa ni mogoče doganiti, kje se nameravajo Japonci postaviti v bran.

Naval beguncev v Švico

Kot poroča ONA iz Švice, je prišlo v to deželico, vključno s strogi odredbam, samo tekmo zadnjih dveh mesecev čez 2 tisoč beguncev.

Ti begunci prihajajo največ iz Francije in so povsem izidje. Vlada je postavila posebni komisariat, ki bo skrbel, da se problem z begunci ne razširi tako, da ga Švica ne bo res mogla več zmagovati.

Delavstvu, kot delodajalcem je admiral postavil za vzgled vojaštvo, katero ne more in ne sme misliti nikdar in pod nobenimi okoliščinami na kako stavko, kajti, če bi to storilo, tedaj bi bila obramba domovine žalostna stvar. Disciplinarnost, je dejal admiral, je potrebna tudi v industriji v tem oziru in to še posebno v času, ko smo v vojni in se z obrambnim programom ni šaliti.

Delavcem je priporočal, da nastopijo ali izvolijo v vodstvo, ki bodo vestno in lojalno stali ob strani demokracije in v skrbeli, da si bo delavstvo tekmo te vojne zgradilo kredit, ki mu bo po vojni v čast in v korist.

JAPONCE JE VZELA NOČ

Mornariški departament je noznanil, da so se Japonci umaknili z dveh Aleutskih otokov, medtem pa ameriški letalci še vedno razbijajo japonsko postojanko na Kiski, tretjem skalnatem otoku, ki so ga Japonci zasedli letošnje poletje.

Ameriški letalci, ki so letali nad otokoma Attu in Agattu v Aleutskem otočju, so sporočili, da niso opazili nobenega Japonca, v sled česar se more sklepiti, da so se z obeh otokov umaknili.

Poročilo dalje pravi, da so ameriški letalci v septembru bombardirali japonska poslopja na Attu, da pa sedanje fotografije kažejo, da na Attu ni nobenega Japonca več. Ravno tako je prazen otok Agattu.

Newyorški delavci odšli na Havajske otoke

Skupina 225 delavcev je pripravljena, da odpotuje na Havaj, kjer bodo ti delavci pomagali graditi obrambne postojanke in utrbe. Plača je \$35, na teden s prosto hrano in stanovanjem. Poleg tega bodo imeli ti delavci tudi prosto zabavo, kot gledališče, atletiko, kantine itd.

Poroča Jugoslovanski Informacijski Center, New York:

Nemci kličejo k vojakom jugoslovanske podanike iz Slovenije

Odkar so Nemci zasedli del slovenskega ozemlja, so neprestano kršili mednarodno pravico. Danes priobčujemo daljšo vest o najnovejšem zločinu — začeli so klicati na nabore jugoslovanske podanike v zasedenem ozemlju. Ta nova postaja na križevem potu slovenskega naroda je obenem tudi jasno priznanje Hitlerja, da so njegove izgube na ruski fronti strahotne in da mora zajemati vsvoje zadnje rezerve, da zamaši vrzeli v vrstah svojih armad.

London, 5. oktobra. (ONA). — Nemške oblasti so pozvale na nabore vse za vojaško službo sposobne moške iz severne Slovenije, ki je del Jugoslavije.

Prebivalstvo teh krajev (večji del Gorenjske) je bilo pred kratkim priključeno Rajhu.

V nekem govoru v Kranju je bila podana z nemške strani uradna izjava, da Nemci smatrajo Slovence za ljudi nemške krvi, ter da zaradi tega dolgujejo Hitlerju pokornost in zvestobo.

Koroški časopis Kaerntner Zeitung je natisnil govor Gauleiterja Reinera, v katerem izjavlja, da bodo Nemci pobrali Slovence v svojo vojsko, ker so boji proti banditom in komunistom v Jugoslaviji povzročili nemškemu vojaštvu težke izgube. Guerile pa se še vedno z orožjem v roki upirajo nemškemu gospodarstvu.

Gauleiter Reiner je naštel dolžnosti Slovencev, ter izjavil, da morajo predvsem uničiti vsako proti-nemško delovanje, ter stražiti južne meje Rajha, da se morajo naučiti nemščine in ovaditi saboterje, ter prikriti in očitne upornike.

Zaključil je s hudimi grožnjami, z najstrožjo kaznijo vsem, ki se ne bi brezpogojno pokorili poveljem nacističnih zasedbenih oblasti. Rodbine upornikov bodo izgnane iz svojih hiš in njihova imetja zaplenjena.

New York, 5. oktobra. (Radio prejemna služba). — Mobilizacija Slovencev za obrambo južnih pokrajin nemškega Rajha je objavljena v Kaerntner Zeitung. Jugoslovanski krogi v Londonu poudarjajo daleko sežni pomen tega najnovejšega zločina proti mednarodnemu pravu.

Tudi na Štajerskem je bil objavljen sličen razglas, nabori izvršeni in potrjeni v poklicani.

Kdor že veruje v pravico, naj se zamisli v gorostasno utemeljitev tega ukrepa: Nemci, ki so s silo zasedli Slovenijo, izjavljajo, da je slovenski narod nemške krvi — Slovenci, ki so po rodu, krvi in jeziku morali biti najvišje slovensko pleme! Narod, ki se jim v veliki večini upira z orožjem v roki!

Tako lažnivi je pri Nemcih temelj dolžnosti in ... smrtne kazni.

Kdo jih bo kaznoval?

Sovjetska Azija—ruski zaklad

Andrew J. Steiger in Raymond Davies sta spisala knjigo, v kateri podajata natančen opis razvijanja sovjetskega azijskega ozemlja tekom zadnjih 15 let. To ozemlje ima površino večje velikosti kot so Zdr. države. Iz industrije v teh krajih pa zdaj črpa Rusija neizmerne zaloge potrebne vojnega materiala, ki ji omogoča, da vzdržuje dolgo fronto proti Nemcem.

V azijski del Rusije prihajajo tudi vojne pošiljke preko severne poti in nihče ne ve kako na široko je pravzaprav razvita industrija Sovjetov v teh krajih. Eno je gotovo in to je dejstvo, da so Sovjeti že pred 15 leti pričeli graditi industrijalna podvzvetja v azijskih predelih, kar so uvidevali, da se bodo morali prej ali slej braniti pred sovražniki, ki so že tedaj hlepli po njihovi zemlji in obenem mrzili njih sistem socializacije.

V knjigi je pisano, da če bi se tudi nacijem posrečilo zavzeti oljna polja v Baku in petrolejske vrelce na Kavkazu, bi Rusija dobila še vedno dovolj velike količine olja iz Embe v Kazakstanu.

Rumunija pričakuje vojno z Madžarsko

Zavezniški krogi v Ankari so prejeli vest, ki se glasi, da so spori zaradi Transilvanije povzročili veliko napetost med Rumunijo in Madžarsko, da rumunski uradniki v Bukarešti pričakujejo aktualnega konflikta. Rumunci so že dolgo s skrbjo zaznavali velike izgube rumunskih vojakov na ruski fronti, dobro vedo, da bodo sami potrebovali močno armado v sporni zadevi Transilvanije. Sedaj obstoja možnost, da se vname vojna med obema satelitskima državama.

Milijoni so iz mode — milijarde zavzemajo danes prvo mesto

Tajnik zakladnice Morgenthau je dejal, da bo kongres predložena nova davčna predloga, kakor hitro bo rešil sedanje zadeve zveznih dohodkov, kajti vojne potrebe zahtevajo, da ima vlada najmanj 30 milijard letnih dohodkov, ako hoče uspešno voditi vojno in obratovati vojno industrijo, itd. Zvezno zakladništvo, je dejal Morgenthau, mora imeti najmanj naknadnih 6 milijard dolarjev več, kot je sedaj določeno in mogoče celo več.

Japonci iščejo novih vitaminov

Japonci, ki so včasih izdelovali svilo za nogavice ameriških žensk, se bodo zdaj ukvarjali z rejjo svilonorejev zato, da bodo iz njih dobivali potreben vitamin B v velikih količinah. To poročilo je nadal trgovski departament v Washingtonu.

Narodni muzej v Zagrebu je bil zaprt

Iz Zagreba poročajo, da so Paveličeve oblasti nenadoma zaprle veliki državni muzej. Uradno objasnilo trdi, da je prišlo do zatvoritve zaradi pomanjkanja osebja. Resnica pa je, da je nemška komisija prišla pregledati ta muzej in izjavila, da so mnogi predmeti bili poslani tja iz Nemčije po krivičnih poteh in da je zdaj prišel čas, da se jih zopet vrne v Nemčijo. Nemci plenijo tudi umetniške in zgodovinske predmete svojih lastnih "bratov po orožju."

Naciji poročajo, da rabijo Rusi nove vrste top

Reuterjeva agencija poroča, da so Nemci pred par dnevi podali s stalingradske fronte vesti, ki pravijo, da rabijo Rusi nove vrste brzostrelni top, ki ga nazivajo "salvo top" in kateri povzroča pri streljanju zamolklo grmenje in se zato smatra, da je to top z več cevmi, ki zavzamejo široko tarčo, ter izstreljujejo krogle v kratkih presledkih.

Goebbels pravi Nemcem, da jih Amerika sovraži

Ko je Goebbels predstavil pred kratkim Nemcem firerja Hitlerja, je obenem dejal, da "Amerika sovraži nacistično Nemčijo iz dna svojega srca." Poudaril je, da Nemci ne smejo pustiti, da bi jim živei popustili, ker to bi bilo katastrofalno zanje. Boriti se morajo do konca in vzeti nase vse posledice.

NAPADANJE VOJAKOV V HARLEMU VZBUJA OGROČENOST

V Harlemu, newyorškem predelu za črnce, je bilo izvršenih tekom tega leta že več napadov na ameriške vojsake. Nekateri fantje so bili brutalno umorjeni in policija je podvojila patroliranje po nevarnih delih harlemskega okrožja, dektivi pa so zadnje čase pridno lovili zlikovce, ki so izvajali vojake in turiste v svoje mreže.

Vključ vsemu pa se je te dni zopet pripetil umor še enega vojaka, katerega so zvalili s seboj trije harlemski zlikovci, ki so mu objubljali zabave, v resnici pa so imeli narejen načrt, da ga oropajo in ubijejo.

Vojak, Edwin Berkowitz, star 22 let, je bil umorjen pri neki cerkvi in je njegovo truplo našel duhovnik, ki je šel zjutraj v cerkev. Morilec so dobili pri njem šest dolarjev.

Krivoce so prijeli kmalu po umoru štirje detektivi in sicer so bili to trije mladoletniki, stari 18 in 19 let. Vsi trije, Wm. Diaz, Americo Romano in Beniet De Jesus, so Portorikanci iz Harlema, kjer živi poleg črncov tudi mnogo Latincev iz južne Amerike.

Sodnik, ki je ukazal mlade morilce zapreti, je obenem dejal, da je potrebno posvariti ljudi, ter vojsake, ki pridejo v New York in tukaj podvzamejo ogledovanje mesta na svojevrsten avanturističen način, pri čemer se čisto bahajo z denarjem, da naj pomnijo, da baš s tem svojim vedenjem dajejo povod za napade, kakršni se dogajajo zadnje čase vedno bolj pogosto. Sodnik je tudi zahteval skorajšnjo obsodbo treh morilcev.

Stradajoča Evropa bo morala siliti nemške armade skozi še eno zimo

Londonsko poročilo pravi, da bodo morale evropske dežele, ki so pod nemško dominanco tudi letošnjo zimo skrbeti za nenasično nacistično vojno masino.

Zavezniški krogi menijo, da ker so mogli Nemci dobiti iz Ukrajine le manjše količine živil, bodo pritiskali na Francijo, Belgijo, Holandsko, Dansko, Norveško, Jugoslavijo in Poljsko, ter te dežele prisilili k oddaji njih pridelkov za nemško armado.

Goeringovo priznanje, da se prehranjujejo nemške čete z živilci iz zasedenih dežel in ozemelj, je bilo v zavezniških krogih vzeto na znanje, kot činična potrditev obdolžitve in obtožb, da naciji plenijo zasedene dežele že iz začetka začetka okupacije. — (ONA.)

Nemška baza na Atlantiku

Iz Stockholma prihaja vest, da Berlinski list "Voelkischer Beobachter" piše, da je ogromna japonska podmornica zalagana z oljem in drugim materialom pri neki bazi na Atlantiku. Podmornica je že napravila uspešno pot preko Atlantika in Pacifika, kot piše omenjeni list.

Nacistično glasilo opisuje to japonsko podmornico, kot veliko, močno podmorsko križarko, ki je zgrajena izredno trdno in dobro oborožena, ter ima na svjem krovu težak top. Po poročilu lista, je vzelo tej podmornici več mesecev, da je prispela do "nemške baze" in med potjo je bala potopila več ameriških in britanskih ladij; ter tudi doživela napad s strani sovražnika. — (ONA.)

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inšermstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

JUG ODMEVA NA SEVERU

Hitler nima sreče s podjarmljenimi deželami. Največ med vsemi mu seveda nagaja Jugoslavija, kjer četniške in partizanske čete neprestano napadajo nemške in laške vojske, kjerkoli jih najdejo.

Če bi bilo tudi po drugih deželah tako in bi se njihovi narodi navzeli jugoslovanskega duha in sprejeli geslo — "Boljša smrt kot sužnost", bi danes bilo v Evropi vse drugače. Hitler danes še ne bi prišel do Stalingrada in mogoče bi že prišel v zagato, iz katere zanj ne bi bilo več izhoda.

Pa vse izgleda, da le mali narodi prav razumevajo pojmi "svoboda", večjim narodom je ta pojem menda zbledel zaradi tega, ker so bili skozi stoletja svobodni in poleg tega še močni in se tega že niso več zavedali in niti najmanj razumevali, kako more biti narodu, ako živi pod nadvlado kakega drugega naroda. Ali jim je ta čut zares otopel, zamrl?

Tam v jugovzhodni Evropi se junaško bori proti svojemu tlačitelju majhen narod, čegar ozemlja v kakem majhnem zemljevidu skoro ne opaziš. Pa ta narod se bori na življenje in smrt in sedaj more že vsak otrok na še tako majhnem zemljevidu s prstom pokazati na kraj, kjer živi narod junakov.

Po zgledu jugoslovanskega naroda pa se je pričel upirati tudi drug majhen narod visoko na severu Evrope, Norvežani.

To moremo sklepati iz poročil zadnjih dni, ki pravijo, da je nacistični komisar na Norveškem, Joseph Terboven, razglasil vojno stanje. To pomeni, da so se pričeli Norvežani upirati, ali pa je Terboven na kak način izvoljal, da se pripravljajo kake velike vstaje.

Na vsak način mora na Norveškem nevarno vreti, kajti Terboven je po celi deželi vpeljal strahovlado in so gestapovci že zapirali okoli 700 oseb, deset odličnih Norvežanov pa je bilo vstreljenih. Terboven je bil včeraj le nekaj ur v Trondheimu, ko je pod nemškimi puškami padlo deset nedolžnih žrtev. Med njimi je bil en poznan gledališki ravatelj, en mestni odbornik, en lastnik parobrodne družbe, dva odvetnika, en inženir in en arhitekt. Njihova lastnina je bila zaplenjena.

Nemške oblasti na Norveškem pravijo, da so te žrtve padle v plačilo za sabotažo. Nikdo med njimi pa ni zakril nobene sabotaže, nikdo ni bil obdolžen kakega zločina, temveč bili so usmrteni kot talci.

Terboven je zapretil z najhujšimi kaznimi za vsako najmanjšo nepokornost. In pri tem je rekel: "Moje velikodušnosti je konec. Nobena stvar ne bo premenila mojega trdnega sklepa, da zadušim sovražno delovanje in izzivanje."

Tudi nekaj pristašev izdajalca Quislinga je bilo aretiranih ter jim je bilo očitano, da niso dovolj storili za nacističko stvar.

Klic po svobodi, ki se razlega od enega do drugega konca Jugoslavije, je odjeknil tudi po mali Norveški.

Več takih majhnih narodov bo tudi mogoče povzročilo Hitlerjev konec, kajti pregovor pravi: več psov tudi volka vžre.

Flotila podmornic
prišla v Dakar

Francosko poročilo javlja, da je bila po ukazu Francois Darlana iz Toulona v Franciji odposlana v Dakar podmorniška flotila, kateri je uspelo, da se je srečno izmuznila mimo britske trdnjave na Gibraltaru, ter brez neizgovornih potovala skozi atlantsko vodovje.

Dakar je važna baza v Zapadni Afriki in Brazilija je pred nedolgo opozorila zaveznike na nevarnost, ki preti njej sami in zaveznikom od te strani. Brazilija bi hotela, da zavezniki okupirajo Dakar in s tem preprečijo, da tam ne napravijo s pomočjo "nevtrole" vzhodne Francije nacisti svoje močne baze, s katere bodo lahko vprizorili napad na braziljsko območje. Pristanek francoske flotile podmornic kaže, da je strah Brazilcev morda upravičen.

Slon ga je potegnil iz blata

Amarillo, Texas. — A. O. Wright je sedel v svojem avtu, ki mu je običaj v blatu in je prekinjal blato in svoje vozilo, ker ni mogel nikamor, pa naj je še tako pogonjal svoj motor. Potem pa je sprednji del avta naenkrat nekako odskočil v zrak in avto se je začel pomikati naprej.

Wright je pogledal, kaj ga je tako rulknilo, in je opazil, da si raje z njegovim avtom opravlja velik slon. Mož se je ustrašil in jo hitro odkuril iz svojega avta proti karnivalu, ki je gostoval v bližini, ter vpil, naj vendar odpokličejo svojega slona, da mu ne zmečka avta. To se je tudi zgodilo, a obenem je dobil možakar pojasnilo, da je ta slon nalašč naučen, da potegne vozila iz blata, kadar ta ko nanese potreba, zato naj bo živali hvaležen, da mu je izkazala svojo naklonjenost v nevarni situaciji.

SLOVENIJA—KAM PLOVEŠ?

T. F.
X.

Celo dolgo vrsto neveselih dejstev smo že navedli v teh člankih z namenom, da pojasnimo vzroke silnega navala trpljenja, ki danes divja preko Slovenije. Ali se bo rešila? Glede pritiska od nemške in laške strani je seveda samo eno upanje: konec vojne, in sicer skorajšen konec vojne, in pravilen konec vojne. V tej reči moremo le toliko pomagati, v kolikor podpiramo z vsemi svojimi močmi vojne napore Amerike, na čije ozemlju živimo. O tem ni treba nadalje izgubljati besed.

Koliko se bo dalo narediti v slučaju, da so naše bojazni glede Rusije in njenega interesa v Sloveniji pravilne. Ostane pač nerešen problem. Morda je mogoče s pomočjo vseslovanskega gibanja, ki ga je vsaj nekaj po svetu in posebej v Ameriki, odpreti oči ruskim komunističnim prvakom, vsaj kolikor toliko in vsaj polagoma. Vseslovanstvo bi moralo najti pri vsakem izmed nas kar najintenzivnejši odmev.

Poglavitno pa je, da se Jugoslovanstvo spravi nazaj v primeren red. Če bodo Slovenci po svoji ali koga drugega krivdi primorani iskati kake druge rešitve svojemu problemu ko v Jugoslovanstvu in potem njega šele v kakim daljši edini ali zvezi, je brez dvoma po njih, pa naj se svetovna vojna konča še tako ugodno za splošni zavezniki svet. Najbrž si itak nihče ne dela o tem kakih iluzij.

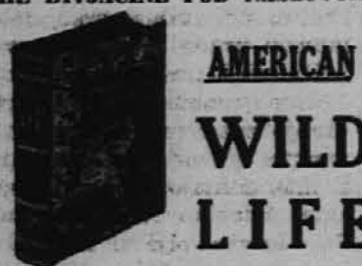
Slovenec doma pač ni treba o tem šele prepričevati. Študijamo njihove izjave. Ne izjave partizanskega vodstva, ampak izjave narodno zavednih Slovencev. Iz teh izjav je nedavno tega citirala "Dolenjska" iz Londona v enem svojih pisem v "Prosveti" — nekje je že bilo citirani, da je škoda, ko vsaj nekaterih njenih pisem ne priobčujemo tudi ostali tujakom, in pisec teh vrstic se

IŠČEJO SE

MOŠKI IN ŽENSKÉ za snaženje uradov. Nočno delo. Zglašite se od 12 do 1 popoldne vsak dan pri:

CITY SERVICE CLEANING
CONTRACTORS, INC.
Room 808, 1564 Broadway
New York City

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, stveč na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšlo v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem priznava POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker naveda in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi naštet vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesave, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnoteže na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročilo pošljite . . . KNJIGARNI SLOVENO PUBLISHING COMPANY
216 W. 18th STREET, NEW YORK

strinja s to opazko. Videti je, da je tisto malo število Slovencev v Londonu povezanih med seboj v nekatere družinske vezi in se o vsem pomenu. Tako nam londonska "Dolenjska" lahko marsikaj pove, kar bi nam dalo poučeniji pojasnili, če bi redno in s pazljivostjo čitali njeno pismo.

Videti je, da so bili tisti štirje "programi", ki je "Dolenjska" o njih govorila, od doma poslani jugoslovanski vladi v London. Le kaj je z njimi naredila? Najbrž nič drugega kot to, kar je naredila z izjavami, ki so bile tu v naši sredi izročene kralju po Srbi, Hrvatih in Slovincih. Nekam v predal z njimi in konec besedi. Saj tudi sprito te današnje jugoslovanske — pretežno srbske, ozkosrbsko srbsko navdahnjene — zamejne vlade Slovenci ne smemo biti drugega kot "samo Slovenci", če že ravno hočemo. Na vsak način morajo pa tudi v njenih očeh pustiti v nemar vse "druge sanjarije".

Slovenec doma ne morejo danes drugega, kot sestati se h kakim podzemeljskim sestankom, narediti kako podzemeljsko organizacijo in po kakih podzemeljski poti poslati svoje misli in želje svoji vladi v inozemstvo, ki je pa po svoji zaslepljenosti iz ozkosrčnosti celo sama — podzemeljska. Kar se rodi pod zemljo, utegne biti prav koristna reč, toda koristnost ali nekoristnost se pokaže šele, ko stvar stopi iz podzemlja na svetli dan. Staro kraljski Slovenci ne morejo tega, dokler je vojna. Mogli bi Slovenci v Ameriki, ki nas je največ skupaj poleg onih v domovini in imamo vso priliko nastopati pred tisto veliko svetovno zavezniki silo, o kateri je danes po celem svetu največ upanja, da bo pripomogla do končne zmage na pravem koncu.

Takoj je pa treba poudariti, da morajo Slovenci v Ameriki (ali kjerkoli drugje) nastopati javno pred svetom kot Jugoslovani, ne le kot Slovenci. Zavedajmo se, da smo šele kot Jugoslovani postali znani v svetu tudi kot Slovenci. To drži in tega se moramo držati tudi mi. Slovenija in slovensko ime nam je sveto in nam ostane sveto, z njim napolnjeno naše srce in bo ostalo napolnjeno to, da bolj za domačo uporabo. Pred svetom moramo biti v isti sapi — Jugoslovani.

Toda zopet: Ali naj kaj priidat pomeni jugoslovansko ime za Slovence, če se pa Srbi in Hrvatje ne bi hoteli tako imenovati? Zato je slovenska naloga v teh dneh v prvi vrsti ta, da si najdejo med Srbi in Hrvatji dovolj enakomislečih, ki bodo v edoličnem trenutku — če ne prej — prevzeli v trenju ozkosrčnega srčstva, ozkosrčnega hrvatstva ter širokogrudnega jugoslovanstva.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS IN STAMPS

Rojake prosimo, ko
pošljejo za naročnino,
da se poslužujejo

UNITED STATES

OZIROMA

CANADIAN

POSTAL MONEY

ORDER,

ako je vam le priročno

OBLETNICA "ALL AMERICANS"

Tu v New Yorki okolici je zadnji čas vse bolj nekako tiho, kar se tiče društvenih ozidov. Vojska, ta nam dela precej misli in razmotirivati. Skoraj vsaka posamezna družina je kolikor prizadeta. Pa so služaji, ko jim je ta krutonsna naveda tudi dobičkanosna. Nam tujerodcem je najhujši problem naši dragi in naša rojstna domovina, ki jim gospodari brezsrčen, peklenški satan, krade in mori naše brate in vse, kar mu ne pada na kolena.

Kaj mi? Mi smo srečni, stokrat srečni, da smo tu v prosti deželi, sili vsega. Slednjič ima priliko zaslužiti, da mu preostane še za nakup bondev, s tem pomagamo deželi, sam sebi pa še v največjo korist.

Nikakor pa ne smemo pozabiti naše trpeče svoje v Jugoslaviji vsak in ob vsaki priliki si moramo spomniti nanje. Vsak po svoji moči naj daruje in sicer v organizacijo, ki je organizirana, da jim bo najhitrejša pomoč, kakor hitro bo mogoče.

O tem bi se dalo razpravljati še in še po najzadostuje in ostane drugim, ki so bolj pokrovani za to.

Namen moj vam je sporočiti, kakor boste tudi vedeli iz oglasa, da priredi društvo "All Americans" št. 580 SNPJ v nedeljo 11. oktobra svojo 15-letnico in sicer v Slov. domu v Brooklynu, točno ob 4. uri popoldne. Nočem vam razpravljati o programu ker želimo in vabimo, da pridete in se pripravite sami. Omenim le, da bomo imeli igro mladinskega oddelka, govornika pa iz Ohiega, ki je predsednik organizacije SNPJ in sicer brat Vinkenc Cankar.

Na prošnjo se nam je radevolje odzval in nam bo prinesel s seboj premikajoče slike, ki se še dosedaj niso kazale tu v New Yorku. Vzete so po Evropi in tu po Združenih državah, katere nas bodo brezdvomno zelo zanimale.

Na svidenje!
Odbor "All Americans"
SNPJ.

VILE ROJENICE.

Sinoči so vile rojenice vsovali pri družini Mr. in Mrs. Charles Pirtz na Forest Ave., Ridgewood, L. I., ter so obdarile mladi zakonski par s hčerko prvorojenko. Mrs. Pirtz, Sylvia, je hči Mr. I. Hudeta.

Čestitamo!

Zdravniki naj bi tudi pomagali pri preprečenju inflacije

Dr. R. McFarlane Tilley, predsednik asociacije osteopatov (zdravnik za kostne pohabljenosti), je dejal ob priliki konvencije omenje organizacije, da bi morali zdravniki sodelovati v borbi proti inflaciji s tem, da ne bi pacientom računali več kot v normalnih razsih. Istotako je priporočal, da bi bolnišnice sledile splošnemu naporu za odvrnjenje inflacije, ter ostale pri svojih navadnih cenah za bolniške sobe ali postelje, itd.

Glede pomanjkanja zdravnikov, ki bo tekem te vojne gotovo nastalo, je Tilley podal priporočilo, da se ustanove velike klinike, kjer se bo moglo nuditi zdravniško pomoč več bolnikom obenem.

Osteopati sicer verjamejo v potrebo kirurgije, a smatrajo, da izvirajo premnoge bolezni iz napačne vračevnosti okostja in

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Vsakega nekaj za danes

Menda vas je že kar mnogo, ki veste, da se bo v nedeljo, 11. oktobra vršila v Slovenskem domu v Brooklynu priredba društva All Americans, SNPJ., ki letos praznuje svojo 15-letnico obstoja.

Program bo zelo zanimiv, ker nastopila bodeja oba naša domača pevka zbora, "Domovina" in "Slovan", dalje bomo zopet imeli priliko slišati našo mlado pevko, Ann Kepič, ki poje kakor slavček v logu in bi se je človek nikdar ne naveličal poslušati.

Otroci, člani društva, bodo podali kratko igrice, godbene točke pa bodo predvajali naši trije mladi harmonikarji, ki so nam tudi že znani, namreč: Johnnie in Mary Grill in Charles Penko.

Predsednik SNPJ., Vincent Cankar, bo prišel iz Chicago, da bo govoril ob tej priliki in obenem bo kazal filme iz Slovenije. Sploh je najboljšje, da pridete in se vsak zase pripravite kaj vse bo na sporedu, ki se bo pričel ob štirih popoldne in zaključil, ko bo vsem zabave in pogovorov dovolj. Za take, ki se radi kaj zavrtijo, bo seveda tudi poskrbljeno, kakor tudi za lačne in žeje. To je vse v navadi in ni potrebno še posebej poudarjati.

Priporočam vsem, da se udeležite te proslave društva All Americans, ker bo ta priredba res nekaj posebnega, naši društveni člani pa bodo seveda vrtili vašo naklonjenost s posestom vaših priredb tekom te sezone. Po možnosti smo to vedno skušali storiti tudi v preteklosti.

Sola gre lepo naprej in mis-

posebno še hrbtenice, zato propagirajo in prakticirajo uravnavanje kosti potom manipulacije.

Kopanje zlate rude
bo vstavljeno

Urad za vojno produkcijo (War Production Board) je sklenil, da bo izdal odredbo, po kateri bo v Združenih državah vstavljeno kopanje zlate rude, tako da bodo rudarji in stroji premeščeni v rudnike, ki kopljejo za vojne namene bolj potrebne rude.

Tozadevna odredba bo objavljena v nekaj dneh in bo ukazala upravam vseh zlatih rudnikov, da vstavijo obrat do gotovega dne v bližnji bodočnosti in to bo mogoče v enem ali dveh mesecih. Pri rudnikih pa bodo ostali nekateri delavci za strazo, da rudniki na kak način ne bodo preplavljeni ali pa se jim pripeti kaka druga škoda.

lim, da ne bo odveč, ako se na tem mestu zahvalim listu "Glas Naroda" za koperacijo, ki nam jo nudi pri tem delu. Urednik, g. I. Hude, je dejal, da se lahko poslužimo lista, kadar hočemo o šoli kaj zapisati in dodaj sem se vsaj jaz te blagobofne ponudbe že precej poslužila. V bodoče bode mo prostor v listu tudi še potrebovali, posebno ob priliki priredbe, itd. Ne bo napačno, če to naklonjenost upoštevamo, kakor se spodobi, namreč s tem, da tudi mi listu nudimo sodelovanje s tem, da si ga naročimo in čitamo.

Novi učenci in učence se še vedno priglajajo in tako čakam z objavo imen vseh naših učencev in učenk, katerih imamo sedaj več kot 40.

Dekletom naj povem, da sem dobila nekaj punčk, katerim se bo ukrojilo narodno nošice, da bomo tako imeli nekaj pri rokah za kako našo priredbo. Gotovo se bo dalo take punčke prodati za čedno vsotico, ki bo pomagala pri skupnem pribitku te ali one priredbe za pomoč domovini ali za kaj slabelega.

Tista dekleta, ki bi rada imela narodne noše, naj se zato priglajajo, ker bi se z delom že lahko pričelo. Več podrobnosti o tem bodo lahko dobile v soboto v šoli.

Solski urad nam še ni dal table, dasi mi je bilo že dvakrat obljubljeno, da bo stvar kmalu rešena. Ako ne bo, si bomo morali sami nabaviti tablo in to kmalu, ker imamo precej velik razred. — Blagajna se polagoma veča, kar zmirom kdo podari kak dolar. Naša blagajnica, Jennie Patelli, pa pridno beleži doneske, ter mi je zadnjič dejala, da imamo sedaj že \$33.—.

Za Jugoslovanski pomožni odbor — Slovensko sekcijo imam sedaj zopet napravljenih \$35.— tri dolarje je poslal rojak Joe Trebec, o ostalih prispevateljih sem že prej poročala. Pripomniti hočem k temu le to, da nisem dozdaj imela prilike poslati osebnega odgovora na pisma, ki so mi bila poslana s prispevki. Ob prvi priliki to storim, zaenkrat imam veliko dela. — Od Mr. Jurjevca sem prejela potrdilo o poslanem denarju in ga hočem hraniti v spomin. Medtem pa se naidejam, da mi pomagata, da priženemo še to drugo vsoto do stotaka.

JERRY KOPRIVŠEK in njegov
orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na pianinu — valček \$15. M 578
in DUQUENNE UNIVERSITY
TAMBURO — \$47. M 571
Za toz. cenik in cene plošč ob
obratu na: JOHN MARSHALL Inc.
463 West 42nd Street, New York

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All
Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPITI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je taka jed posebna v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Dopisov brez podpisa in oznake ne prihajajo.
Dopisov na štetilno lističu naj bodo v
način urada najkrajše v roku 24 ur.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisov se nam vedno dobrodošli, kar pomeni
vse naše čitnike in se s njimi naj hitreje
rešit med seboj pogovarjajo.

OBLETNICA MLADINSKEGA DRUŠTVA

Mnogi izmed nas se še spominjajo, akoravno dolga leta že v tujem svetu, naše lepe domovine Slovenije. Nekateri so jo zapustili, ko je šel nad njo gospodaril Frano Jožef, habsburški, ali avstrijski cesar. Pod vladjo njegovega naslednika Karla sedela velika naših rojakov in rojakinj ni moglo odpotovati, ker v istem času se je vršila takozvana prva svetovna vojna in meje potovanja so bile ali popolnoma preprečene ali grozno skrbne. Po sklepu premirja je bilo tudi priseljevanje skrbno na takozvane kvote iz evropskih držav.

Tako nas je Slovenec tukaj v Ameriki večina, ki ste odpotovali od doma pred približno tridesetimi leti. Od teh je pa gotovo eden ali drugi, če so mu dopuščale finance, potoval na obisk v domovino, in se prav hitro povrnil v to deželo svobode. Drugi pa, ki nismo imeli priliko potovati nazaj na obisk k svojim staršem in drugim dragim, se pa od časa do časa obujajo spomini na lepo Slovenijo ter naše drage. Mnogokrat si privabimo v mislih pred oči lepe kraje, življenje v naši mladosti ter očeta ali mater, toda na žalost samo v mislih.

Po desetletju bivanja v tujem svetu si marsikateri želi, da bi zopet imel priliko osebno obiskati svoje drage, toda zopet nas je zajela svetovna vojna in potovanje je nemogoče. Zajela nas je vojna, veliko bolj grozna kakor je bila prva. Pisec teh vstic je bil v prvi vojni mladi fantek, ko so mu vzeli očeta k vojakom, radi tega se dobro spominja leta, in če je verjeti danes poročilom iz naše stare domovine, je naš narod imel takrat nebesa na tem svetu — v tej vojni pa se nahaja v pravem peklenem ognju ter hudicevi klavniči sloveskih bitij. V prvi vojni nismo pri nas v kraju nikjer videli ali slišali o tako krutem postopanju proti našemu narodu, kar na žalost čitamo mi v tujini. Sicer se je tudi takrat dogodilo, da so prijeli kakšnega velikonostnega, ter zaprli, ali da bi mučili otroke, noseče matere, mlada dekleta, požigali vasi, preganjali družine z njihovimi posestev, na katere bi prišel sovražnik za gospodarja, družine se pa razloči ter počejo po zaplenjeni Evropi po tolovajski bandi naci-fašistov, tega tedaj ni bilo. Grozne, da zelo grozne so te novice za nas v Ameriki, ki ne vemo danes, ali je še kdo izmed naših dragih na domu, ali sploh živ. Torej kdor nima kamnitnega srca, se mora zadržati nad tem divjim pokletjem naci-fašističnih barbarov nad našim narodom, ki menda ne priznava niti slovenski bolhi, če poskoči.

Ti sovražniki svetovne demokracije so se zelo zveselili, toda grozno so se usteli, ko so zaplenili Jugoslavijo, katere je bila menda samo na svetovnem zemljevidu in še tam je ni moglo večina svetovnega naroda videti, ali vedela, da Jugoslavija sploh kje na svetu obstoja. Sedva je ista dana. Ameriki usenjak, kot Tesla, (Pupin, Adamič, Perušek, in mnogo drugih, toda vse se je v ameriki naglasi poslabšalo. Ali sedaj naj se svet tako hitro suče, ne bo kmalu pozabil trojice jugoslovanskega naroda, ki zadnje čase, akoravno je njegova zemlja zaplenjena ter pomorščina po gose od Nemčurjev, se ta tria ali najbolj hrabri slovenski narod nikakor ne pusti biti uničen ali priknati poraz. Upri se je pod vodstvom generala Draže Mihajloviča, in je danes Hitlerja večji glavobol, kakor nepremagljiva Rusija Mussolinija.

pa sploh omenjati ni treba, ker niti on, niti njegov pooblaščenec, ki bi imel biti za nekakšnega kralja v Jugoslaviji, si ne upata pokazati svojih glav pred oči tega naroda. Naš narod je pokazal, kje je korajša, takovani veliki voditelji naci-fašizma si pa ne upajo na ozemlje, ki ga je njih vojaštvo zasedlo. Res pravi vojniki!

Srbi, Slovenci, nekaj Hrvatov ter prostovoljcev iz Bolgarije, Rumunije in Ogrske, sedaj pretepa korajžne Nemčurje in Figarje po celi Jugoslaviji, tako grozno, da so se pričele Hitlerja hlače treseti, in zahteva od Mussolinija, naj mu pošlje več svojih figurjev v Jugoslavijo v smrt. Musso se pa tega na vse načine ogiba.

Belivanje jugoslovanske krvi še ni prenehalo, ko je bila vlada prisiljena pobegniti, nogo se preliva iz dneva v dan in med temi gorečimi bojovniki za Slovenijo je mnogo naših bratov in znancev. Ti bojovniki v Jugoslaviji so pripesli v spomin svetovnim narodom, da Jugoslavija eksistira na svetu, ter, da je njen narod eden najboljših bojovnikov na svetu. Cel svet se temu čudi, ponosni so na zavzetiki Jugoslavije, najbolj pa naš izseljeni narod v Ameriki.

Kakor sem prej omenil, je večina izmed nas, ki bi radi videli te naše kraje, kjer se naši dragi bojujejo proti sovražniku, ali v resnici videti jih v domovini je nemogoče. Srečni smo pa toliko, da smo v eni najbolj demokratičnih držav na svetu in da imamo svoje organizacije, ki nam služijo ne samo v slučaju bolezni, neugode ali smrti, nego tudi skrbijo za naše razvedrilo.

Pred leti so te organizacije preskrbele promakajoče slike, na katerih so lepe vasi, trgi, mesta, travniki, gove, in zraven naši ljudje v raznih delih zaposleni. V Gowandi smo imeli priliko videti iste leta 1939 in sedaj ko so prišle druge slike iz domovine, je zaključilo članstvo mladinskega društva ali krožka SNPJ, da se ob njega 3. obletnici kaže te slike v Slovenskem domu v Gowandi, dne 10. oktobra zvečer.

Torej naši otroci, organizirani v svojem otroškem društvu nam torej sedaj dajejo priliko, da vidimo na premikajočih slikah naše lepe rojstne kraje in šege slovenske. Pod skritim nadzorstvom odraslih članov, je ta krožek postal ne samo naši naselbini, nego celi SNPJ v ponos. Bil je eden prvih, ki je šel zadnje zbiranje na delo, ter pobiral starino, potrebo za vojne čase, ter z denarjem prejetim za to starino, kupil vojni bond. Da, bit je prvi označen v seznamu krožkov v vsoti \$25,000 nakupa vojnega bonda. Priredil je nekaj, še nikoli v Gowandi prirejenega, očetom in materam banket na Materinski dan v mesecu maju.

Razprodali so patriotične slike in sedaj božične karte, in kar je dobička, ne pobeto osebnosti, nego se vse vtiča v njih blagajno, katere se je v tem letu zelo povzela.

Ponosni smo na to našo mladino in srečni, da ni kje v Evropi, radi tega moramo biti ji tudi hvaležni za njeno delo, in ji pokazati z udeležbo njene prireditve. V imenu te mladine ste torej prošeni, da pridete dne 10. oktobra zvečer v Slovenski dom, kjer bode mladina podala hrabre program, potem boš pa še enkrat videli naše lepe, sedaj s krvjo oblite kraje slovenske, kjer so nas silihi naše matence.

John Matkovič,
Gowanda, N.Y.

"NOREC" NA ODRU SLOVENSKEGA DOMA V CLEVELANDU

Dramsko društvo Ivan Cankar v pripravi v nedeljo 25. okt. ob 8. uri popoldne na odru Slovenskega Nar. doma krasno dramo "Norec" v 3 dejanjih, spisal Ferdo Gradnik pod režijo Joseph Skuka. Društvo poda o predstavo v korist novega zastorja na odru SND, ki bo ta dan prvič rabljen in na oglede občinstvu ki je krasna re-produkcija slike Maksim Gorkija "Slovenija" na Bledu. Novi zastor je naslikal po vzoru Mr. Shirley Braithwaite in je zelo lepo delo, kar boste sami videli, ko pridete na predstavo. Vstopnina je samo 50 centov za osebo. Igra sama na sebi je mnogo več vredna kot ta vstopnina, zraven pa boste videli novo krasno sliko, ki je edina te vrste na celim svetu. Ilustravo Ivan Cankar se je čisto zavezalo, da bo podalo

kluba ter pri tovarniškem društvu za pomoč v sili. Če se je kdo pred njim spotalil nad SNPJ in delavsko unijo, je bil takoj v vojni z njim in mu skušal dopovedati dobre stvari o teh organizacijah. Posebno je znal mnogo povedati o premo-garskih starih.

Da je bil pokojnik precej pri-ljubljen, so kazali obiski njegovega mitvega trupla, ki je ležalo v Slovenskem domu, ter mnoge evetlice ob njegovi k-rsti. Vence so darovali sosedje, sestra in njen mož, bližnji sorodniki po sestri, slovenska društva, kakor krožek SNPJ, Unija, ker je bil pokojni samec, tudi fantje samskega stanu, ter veliko drugih, za kar bi pa vze-lo preveč prostora v listu za vse.

Za Prostovoljni klub SND,
Brazem Gorshe, tajnik.

ROJAK IZ GOWANDE, N. Y., UTONIL

Zopet je smrt pobrala enega člana društva 325 SNPJ v Gowandi, N. Y., pod imenom Louis Krek. Dne 12. septembra zvečer se je napotil proti mestu in zjutraj so ga našli v potoku, ki teče skozi Gowando, pri obrežju v vodi. Kdaj in kako je nesrečno potoči prišel k potoku, tega nihče ne ve povedati. Edino, kar je znano je, da so ga nekateri videli okrog 10. ure zvečer v mestu, potem nikdo več, dokler ga ni v vodi opazil delavec pri tukašnji električni tovarni.

(Pokojni je bil rojen v Zmincu pri Skofji Loki na Gorenjskem dne 5. junija 1892. V Ameriko je odšel, ko mu je bilo komaj 14 let, ter se mučil dolgo leta po ameriški premo-garskih po Pennsylvaniji in v W. Virginiji. Največ se je pa držal rogov okrog Uniontowna, Pa., dokler ni končno prišel v Gowando in bil uposlen v tukašnji senjarni od leta 1930.

Louis Krek je bil dober ter dolgoleten član SNPJ, mnogo let član premo-garske unije, ob smrti član usnjarske unije, član tukašnjega Slovenskega

Immel ni drugih sorednikov, kakor spodaj podpisano sestro, katere se iz sra zahvaljuje vsem, ki ste prešli pri njegovi k-rsti, ki ste darovali vence in ga po bratsko spremlili k večnemu počitku. Zopet se je pokazalo, da slovenske organizacije skrbijo za svoje člane ne

samo v njih bolezni, nego tudi ob zadnjem potu iz tega sveta. Se enkrat hvala vsem, najbolj pa društvu 325 SNPJ, katerega je bil član in ki mu je preskrbelo pogreb.

Mary Bečan, članica
društva 325 SNPJ
Gowanda, N. Y.

POPRAVEK

V "Glasu Naroda" z dne 2. oktobra je bilo pod naslovom "Paberki" in nad podpisom "F. R. V." med drugim poročano tudi o Čehoslovasko-Jugoslovanski festivalu, ki se je vršil 25. sept. v prid kampanje za prodajo vojnih bondov in znank. Med tistimi "Paberki" je bila tudi precej ostra kritika o bratih Srbih, da se oni tega festivala niso udeležili. Ker pa je to poročilo deloma netočno in ker je omenjena k ritika na celi črti brez podlage in je zato krivična, sem podpisani, resnici in pravikosti na ljubo moralno prisiljen približiti sledeče popravke:

1. Dotični večer ni bil "slovenski večer" in kot tak ni bil naznanjen in tudi ne oglaševan. Bila je to skupna prireditel Čehoslovakov in Jugoslovancov in jo je zato treba označevati kot Čehoslovasko-Jugoslovanski večer.

2. Jugoslav American Committee of the U. S. War Savings Staff for the State of New York je za jugoslovanski del te skupne prireditve izbral odbor, v katerem so bili Mrs. D. Nikočević za Srbe, Mr. Paul Perić za Hrvate in podpisani za Slovence. Na seji Zdrženih slovenskih d-ruštev v New Yorku pa je bil za slovensko sekcijo izvoljen še poseben pomožni odbor, v katerem so bili: Mrs. A. P. Krasna, Mr. Ant. Svet in Mr. Ivan Ručigaj. Glavna naloga tega pododborja je bila zbrati čim več udeležnikov v narodnih nošah.

3. Glede udeležbe na festivalu bodi pripomnjeno, da so bili bratje Srbi po številnosti tukašnje njihove kolonije percentualno ravno tako dobro zastopani, kot Slovenci. Navzroč je bil tudi njihov svečenik Rev. D. J. Suketović. Na programu pa so bili Srbi zastopani v pesni skupini "Jugoslovanski vijenac." Tudi splošno znani duet — Raša in Mirko — je prvotno prijavil svoje sodelovanje, a v sled poznjšje spremembe v datumu radi svoje prejšnje vezanosti nista mogla sodelovati. Drugih primernih moči pa, kakor vemo, tukašnji Srbi nimajo na razpolago. Bratje Srbi so torej pokazali dosti dobre volje in tudi sodelovali po svojih močeh. Poleg tega je srbski član odbora, Mrs. Nikočević na svojo lastno iniciativo dala nastopiti več sto posebnih vabil za njihov piknik prejšnjega nedeljo, ter je s pomočjo znane narodne delavke Miss Vidošič razposlala nad osemsto vabil med Srbe in Hrvate. Tako je srbska sekcija pripravljajnega odbora ne samo v polni meri izvršila svoj srbski del dolžnosti, temveč je veliko storila tudi za hrvatsko sekcijo. Zato zasluži priznanje in zahvalo!

Če pa se že hoče glede udeležbe koga kritizirati, tedaj je treba kritizirati brate Hrvate, kajti teh je bilo, ako se izvzamajo pevci in drugi na programu, razmeroma malo na prireditvi. Tema pa ni toliko krivota hrvatsko ljudstvo samo, temveč njihov zastopnik v pripravljajnem odboru, ki ni preiskrbel za zadostno publiciteto, zlasti po svojem časopisu.

Naj se torej graja postavi tja, kamor spada in ravno tako

PROGRAM OF THE 15th ANNIVERSARY CELEBRATION

CONCERT and DANCE sponsored by NEW YORK ALL AMERICANS, Lodge No. 580 S. N. P. J. on Sunday, OCTOBER 11th, 1942 (4 P. M.) at the American Slovenian Auditorium, 250 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

1. Address of Welcome Miss Jennie Padar, President
2. Mistress of Ceremonies Mrs. Anna P. Krasna
3. "Sloven":
a. Star Spangled Banner Francis Scott Key
b. Milil kraj Anton Nedved
c. V slovo V. Vanda
4. Accordion Trio Mary & Johnnie Grill and Charles Penko
5. Soprano Solo Miss Ann Kopic
6. "Domovina":
a. Eno Samó Tibo Rožo Ivan Ocvirk
b. Na Gorenjskem je fletno (narodna) Harim. Stanko Pirnat
7. Address Mr. Vincent Calkar, Supreme President, S. N. P. J.
8. Play: "NEXT DOOR NEIGHBOR"
Written by Helen Ambrosch
Directed by Anna Kochevar
Mrs. Jerich Mildred Padar
Margaret Jerich Mary Jean Kirk
Annie Jerich Lillian Kochevar
Johnnie Jerich Paul Henry Wolfe
Betty Lauch Gertrude Delores Mikoley
Mr. Jerich John Edw. Wolfe
9. SNPJ Films: Sights of Home and Abroad
10. Dancing to Tunes of Popular Dance Orchestra

Admission 45c plus 5c tax — 50c

tudi pohvala in priznanje, če že moramo hvaliti in grajati.

4. Ravno kdo izmed Jugoslovancov je kupil za največjo vsoto, to je sedva tajnost Treasury departamenta, kjer smatrajo, da je to privatna zadeva vsakega posameznika. Upam pa, da ne izdam nobene tajnosti, ako omenim, da sem bil priča, ko je srbska žena odštela \$2,500 za bonde. Tudi od strani Sloven

cev je prišlo precej znatnih vsot.

Končno naj še pripomnim, da sem se v svojih "popravkih" omejil samo na stvarne difference ki se tičeje omenjene prireditve ter da smatram s tem celo stvar pojasnjeno popravljeno in zaključeno.

Leo Zakrajsek,
podpreds. Y.A.C.U.S.W.S.S.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbeni Matice v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič — 10 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

Franc Venturini — ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanc — 10 MLADINI LET, moški zbori 50

Peter Jerich — OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj šecel, a šov; Kam ml. fantje, drev v vas podemo 50

OSKAR DEV:
Šečno, ljubeča moja; Ko ptičica na tulo gre; Šoli; Moj očka me kobjička dva; Dobly sem psemce; Slovo; Je vplnila loč 50

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 50
Vso noč pri potoci 50
Jurjeva 50
Hodi Mica domo; Kij drugega hočem; Zdravica 50

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Pa gradil 50

Narodilo poljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK 14, N.Y.

44 - LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

John Matkovič,
Gowanda, N.Y.

TRIE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

105

Kakor je raslo veselo življenje v gradu, tako se je tudi čim bolj razvijalo na trgu, kjer so se napajali vojaki z vinom, ki jim ga je podaril mestni zastop. Po trgu so odmevale vesele pesmi. Pozabljeni so bile težave, zdaj je prišlo uživanje. Meščani so pilašali vojakom kruha in prekajenega mesa, da je tem lažje tekla dobra pijača. Veselje je kipelo zunaj pod milim nebom, tja do trde noči, dokler ni ob 9. zvečer zapela vojaška tramba in klicala vojake k počitku.

Kakor bi odrezal, je potihnil šum. Moštvo se je razgubilo in poglelo in pospalo. Po trgu so odmevali enakomerni koraki patrulje, ki je hodila po mestu pregledovat in poizvedovat, ako je vse v redu.

Drugi dan zgodaj zjutraj je bil napovedan odhod. Točno ob uri so stali vojaki pripravljeni na tregu. V spremstvu Zaviniščakom je prijezdil polkovnik. Oglašilo se je po velje, jezdec se zasukal konje, in — hajdi — naprej za ukazom.

Zaviniščak je jezditel z odhajajočimi dragoni do Gorjancev. Tam ga je polkovnik še enkrat zahvalil za prijaznost in gostoljubnost ter mu iznova priporočil nadporočnika Brankoviča. Potem so se razšli; vojaki naprej, a Zaviniščak nazaj domov.

Nadporočnik Brankovič se ni mogel pritoževati da mu je dolg čas. Družbo mu je delal Zaviniščak. Najprej mu je dejal, da se morata tikati, kakor je običajno med oficirji, potem mu je pripovedoval in natančno opisoval vse svoje življenje tja od vstopa v vojaško šolo pa do današnjega dne. V družbi tovariša-oficirja, je bil zgovoren in odkritosrčen, da je Brankovič kmalu poznal vso njegovo preteklost in ves njegov sedanji položaj. Zvedel je tudi, da mu je najdražje bitje na svetu hčerka Nadina, ki je tako izobražena, plemenita po srcu in bogata po materi. Če bi se poročila še za očetovih živih dni, bi se smela poročiti samo s častnikom. Z drugimi civilnimi ljudmi ni nič. Samo vojak je vreden take žene.

Ako je bilo slabo vreme, je predsedal Zaviniščak v Brankovičevi sobi po ves dan. Obžaloval je, da je pustil vojaško službo. Zdaj bi že nosil zlat ovratnik in veselo bi bilo njegovo življenje. Tako pa sanjava tu v tem starem zidovju, in samo Nadina je, ki mu sladi življenje.

Nadina mu je bila v sreči, in zato mu je bilo njene ime vedno na jeziku.

"Zvesten človek to! Krasen oficir, vojak z dušo in s telesom ta Roman Brankovič!" je govoril Zaviniščak ženi. "To bi bilo nekaj za našo Nadino, ne pa tisti hlapec, tisti nesramni predrežnik Dominik! Kar kmali mi zavre, kadar se spomnim nanj!"

"Vidiš, kako govoriš brez premisleka," mu je odgovorila žena. "Kako moreš reči, da bi bil Brankovič za Nadino, ko ga ni ne poznaš? Tako kratko časa je tu, kako moreš spoznati popolnoma tujega človeka? In kar hčer mu ponuja, edino, ki jo imaš. To je neprevidno, ako ni lahkomišelnost."

"Človeka ni treba dolgo spoznavati. Izgovori ti besedo, te pogleda v oči, napravi kretnjo — in že ti stoji njegova duša na dlani. In tako sem spoznal Brankoviča. Sploh pa — kako more biti oficir slab človek? Taka misel je nepremišljena, ako ni predrežnik."

"O tem se je seveda zamen s teboj pretekati. Oficir tu — oficir tam, drugi ljudje sploh niso ljudje. Poznam to. Ali koliko si bil morda vendarle previden, da nisi nadporočniku — kako bi dejala? — napravil kakšno ponudbo? Kaj bi si potem mislil o nas! Da mu ponjamo Nadino!"

"Tega nisem storil, ker vem, kaj je dostojno in kaj ne. Rekel sem mu samo — in razgovor je tako nanesel — da jo imam rad, da je izobražena in plemenita po srcu. Če bi hotel biti odkritosrčen, bi mu moral priznati, da je to, kar je plemenito v nji, še več nego plemenito. Ali ji je treba tekati za vsakim beračem, vsakemu raztrganemu paglavcu dati kruha in imeti z vsemi ljudmi usmiljenje? Ako boli Meto zob, se joku Nadina namesto nje. Ali ni že več nego usmiljenje? A tega mu nisem povedal, ker vem, kaj se sme in kaj ne. Zato sem oficir!"

"Plemenitosti ni nikoli preveč," je rekla Jelka. "Resno in samostojno življenje napravi zmoto tudi v radodarnosti. A radodarnost ni zapravljalost. Zapravlja človek sam zase, a radodaren je za druge. To je velik razloček. Morda veš sam kaj o tem."

"Ali mi ne očitata?" jo je vprašal mož.

"Ne. Kjer ne pomaga lepa beseda, tam ne pomaga niti očitanje. Samo to sem hotela reči da ne bomo sklepali nobene zveze, dokler ne vprašamo Nadine, kaj poreče k temu nje-no srečo. Kamor se bo nagnilo to, tam pojde z njo moj blagoslov. Življenje poleg oficirja, ki ni po ženinem srcu, je ravno tako nesrečno, kakor življenje poleg vsakega drugega človeka, ki ga z družji z dekletom sila, a ne lastna volja. V tem imate častniki pred drugimi ljudmi nobene prednosti, to mi smeš verjeti!"

"A eno je gotovo," je dejal Zaviniščak s poudarkom, "to namreč, da mi ne vzame Nadina nikogar ako ne mara oficirja. To je moj trden in neomajen sklep."

"Zdaj so ti zmešali glavo ti vojaki, zato je zamen misliti, da bi bila s tabo mogoča resna in pametna beseda. Sicer pa imam govoriti tudi jaz, zakaj Nadina je prav tako moj, kakor tvoj otrok!"

Jelka je bila razburjena in je odšla iz sobe.

"No, bomo videli, čigava obvelja," je rekel Zaviniščak. Brankovič je okrevljal toliko, da je mogel ob palici po sobi. Če ga je podpiral njegov sluga, ki je ostal pri njem, je prišel tudi na vrt in sedel na klop pod smrekami.

Običajno je sedela tam Nadina. Ko je videla, da se bliža nadporočnik, je hotela zbežati. A že je začula njegov glas:

"Kaj bežite pred menoj, lepa gospodična Nadina? Ali se me bojite? Bolan sem in vi bežite pred menoj, da je moja bolezen še večja."

(Nadaljevanje prihodnjič.)

NAŠE POLITIČNE MEJE

M. K.

Večina naših rojakov v Ameriki se silno navdušuje za avtonomno Slovenijo v okviru Jugoslavije, menda zato ker je ameriška unija sestavljena iz avtonomnih držav. E pluribus unum — iz mnogih eno — se lépo glasi, je nekaj idealnega, vécsi nekaj praktičnega in koristnega, pa ne povsod in ne vedno.

Za rojstvo Združenih držav bi bilo veliko bolj praktično in koristno, da so očetje ustanovili na ozemljih prvotnih trinajstih držav samo eno Osvobodilno akcijo je bila odločnejša, hitrejša. Washingtonu in njegovim bi ne bilo treba toliko zmrzovati in stradati v Valley Forge, kajti kolonisti bi bili stali zedinjeni za svojo armado v vsakem pogledu. Provijant, orožje in municija, rezerve vojaštva, vse bi bilo točno dostavljeno. Toda, biveše angleške provincije v Ameriki so se navadile svoje individualnosti in svojih mej. govesnerji so želeli svoja odlična mesta, uradniki svoje službe. Posledica je bilo medsebojno nezaupanje, to rej nesloga doma, kar je ogrozilo vseh osovobodilne vojne. Vse zaradi pobečnosti zemlje na trinajst držav. Koliko brez potrebnih stroškov se je že plačalo od takrat! Trinajst govesnerjev, trinajst državnih zbornic, trinajst višjih sodišč, namesto ene, trinajst državnih uprav. Ozemlje prvotnih trinajstih držav ima skoraj enake gospodarske, politične, kulturne interese, enako preteklost in enako bodočnost. Zakaj naj ne bi bilo v resnici eno, in ne le sestavina mnogih? Ako bi se bila ustanovila samo ena država bi si bil narod najbrž prišedel državljansko vojno z vsemi njenimi stroški in grozotami. Prevladala je politična trideset ozemlja iz kolonialnih časov, voditelji so tako hoteli, narod jim je sledil in plačeval, kakor plačuje zato še dandanes. Države, ki so pristopile k zvezi pozneje, so se držale vzgleda in zakona prvih.

Tudi sedaj imamo preveliko število mej v Združenih državah. Vseh osem in štirideset držav bi se dalo ravno tako organizirati v šestih, petih ali štirih namesto v osem in štiri.

desetih. Toda upravniki držav ljubijo svoje položaje in uradniki svoje službe. Narod plačuje.

Vendar Amerika je Amerika, bogata, velika, tradicijsno demokratična. Ljudstvo ljubi svoje vstanove, države. Tudi mi, doseljenci, smo vzljubili Ameriko, tako kakršna je. Vemo pa, da Jugoslavija ni Amerika, in da v Jugoslaviji ni vse mogoče, kar je mogoče v Ameriki. Zakaj ne? Zato ne, ker Jugoslavija nima tega, kar ima Amerika. Amerika je bil nov svet, ko so se organizirale Združene države Vodilni ali odločujoči duhovi so bili takrat v Ameriki ljudje, ki so hoteli nekaj novega. Pretrgati so hoteli ne le politične vezi s starim svetom in postati neodvisni, zavrgli so stare politične tradicije in ustanovili državni organizem "of the people, by the people, and for the people."

To pa bi bilo mogoče storiti samo zato, ker je revolucija vrgla tujo, od vseh osovraženo angleško kraljevsko samovoljno vladno, katere sedež je bil onstran Atlantika, torej daleč proč. Domneva ameriške tradicije vladanja ni bilo. Boljšega vzorca, kakor je bil angleški, tudi ni bilo. Zato so se odločili za nov sistem političnega ustroja. Imeli so najposobnejše možne, idealiste praktičnega vpogleda ki so poznali zgodovino sveta od njenega začetka in so bili izučeni v šoli življenja. Na ta ke može ni moglo vplivati ono, kar so ravnokar potom revolucije zavrgli. Francozi so s kraljem zavrgli tudi Boga, zato ker je kralj "vladal po milosti in po ljubi". Amerikanci so prosili Boga, naj jim pomaga vladati se. To so bili novi ljudje v novi deželi, popolnoma svobodni, pri izbiri svoje vladavine.

Vsega tega v Jugoslaviji ni. Jugoslavija je stara dežela s starimi tradicijami. Njeni politiki se ravnajo po pravilu: Zgodovina je učiteljica življenja. Oni črpajo iz preteklosti, na katero so navezani brez katere ne morejo nikamor. Narod živi v spominu na "stare dobre čase," katerih sicer ni bilo veliko in še ti so bili kratki. Poleg vsega so pa tri jugoslovanske plemena živela vsako svoje lastno življenje, na kar jih spominjajo vse reke in potoki, vsa mesta in vasi, gore in doline, polja in livade, skoraj vsaka ped zemlje.

Vsled pradednih političnih mej, ki so jih delile, so ta plemena redno ostajala doma, niso se mešala med seboj. Ono malo trgovine, ki smo jo imeli, je šlo na sever, na jug, nikdar ne na vzhod. Naši dijaki so zahajali na sever, nikdar ne na vzhod. Enako naši učitelji, uradniki. Od delavcev so bili edino le gozdarji, ki so dobili zimsko zaposlitev na vzhodu, in še tu so morali posredovati Židi.

Ali naj imajo ta plemena svoje avtonomije v Jugoslaviji? Potem bo pač vse pri starem ostalo in pri vasi, ki bo zaplivala, bo celo zgradbo podrla. Slovencev bodo pota proti severu in jugu zaprta ker tam bodo stale državne meje. Ali naj si sami zaprejo vrata na vzhod da še tja ne bomo mogli? Avtonomija predstavlja vrata, ki se odpirajo na obe strani. Kar bomo mi zapirali pred drugimi, bodo drugi zapirali nam. Plemenska razlika se bo povečala, mesto da bi bili vendar že enkrat zedinjeni. Plačevati bomo morali toliko skupnih davkov, kolikor nam jih bodo našli, ker bomo tudi pri skupni vladi v manjšini. Slovenija, bo imela v sled avtonomne meje manj varnosti pred svojimi dednimi sovražniki; rekli bodo, saj ni vaša, če bo stiska dovolj velika, se bo glasil odgovor: saj res, svoja je; braniti moramo naše. Vseled tega ne bo le Slovenija oslajljena, ampak

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOvem

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekom vojne in po vojni.

Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angleško otocje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Libanon, Arabija, Vzhodna Indijsko otocje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zapadna Indija.

Svet pripada ljudem, katerih radevednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačna si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skrbno svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sistema, pokrajine in globoko ocenov in izser, dolžost najdaljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnogom današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Note

za
PIANO-HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cresni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SILVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

cela Jugoslavija, vse Slovenstvo. To pa samo zato, ker hočemo mi, Slovenci, imeti neke posebne pravice potom posebnosti meje. Počakajmo z avtonomijo da vidimo, kako se bodo prilike razvile. Atlantski čar, o starih varnostih za vse velike in majhne, je krasen. Tisti, ki so ga podpisali, prav ves verujejo vanj, skušali ga bodo po svojih močeh vresničiti, toda časi se spreminjajo in s časi ljudje: novi časi, nove misli, zato ker z novimi časi pridejo nove okolnosti. Črnogorci pravijo: Uzdaj se v svoje kljuse (konja). Tako tudi mi najprej poskrbimo za lastno varnost.

V mednarodni politiki velja pravilo: Vsak za se. In verujete mi, kadar pride čas, da bodo vsi za enega, tedaj se bo to zgodilo ne iz ljubezni, pač pa iz sebičnosti, ker vsak bo hotel dobiti vsaj toliko, kolikor bo drugi dajal. Preveliko zaupanje v tujo pomoč nas lahko silno razočara in ogoljufa. Avstro-Ogrska skoraj gotovo ne bi bila do take mere razpadla, če bi Ogrska ne bila avtonomna. Avtonomna meja v državi je razpoka v zgradbi, ki bo povzročila razpad hiše, ko pride do potresa ali daljšega deževja in slabega vremena. Slovenija je premajhna za Slovence. Mi smo narod majhnih posestnikov, polgruntarjev, malih obrtnikov, maloštevilnih malih tovarnarjev; vse je majhno pri nas, samo načrti in želje so velike. Veliki bi hoteli biti, toda to ne bomo nikdar, če se bomo zapirali v svojo majhno hišo z avtonomno mejo. Nam je potrebno na cela Jugoslavija. V Jugoslavijo moramo imeti vrata odprta na stežaj. Se to nam bo prenašalo. Trebamo Črno morje, Bospor, torej tudi Bolgarijo, Jadransko morje, severa. Jugoslavija je razmeroma majhna dežela, s precej omejenimi potrebami in sredstvi. Zakaj naj se Slovenci odrečejo neposrednemu pristopu do tega, kar nudi Jugoslavija? Slovenci so dovolj kulturni, da se jim ni treba bati za svoj narodni obstanek v Jugoslaviji, tudi brez avtonomnih mej.

Vbalkanski zvezi naj bo cela Jugoslavija, nedeljena in nedeljiva, od Velikega Kleka na Koroskem do Črnega morja, in od Grada na Stajerskem do Jadrana in Egejskega morja. Taka Jugoslavija naj bo v balkanski zvezi avtonomnih držav. Le enotna Jugoslavija bo sposobna držati skupaj tako zvezo. Nekeč bo prišlo do konfederacije vseh slovanskih dežel, in tedaj šele bo nastopila slovan-ka d oba, toda prvi korak do tega je enotna in nedeljena Jugoslavija na jugovzhodu Evrope.

nejša pocepanost in vesled tega v večjo revščino in odvisnost.

(Pripomba: — V članku "Naše politične meje" z dne 5. okt. naj se mesto "župnija" povsod rabi "županija." — Ured.)

Newyorčani, ne pozabite se registrirati ta teden

Kdor hoče pri govornskih volitvah 3. novembra voliti, se mora registrirati. Registracijski uradi v mestu so odprti, jutri, to je v petek, od 5. popol. do 10.30 zvečer in v soboto od 7 zjutraj do 10.30 zvečer.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljani.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ugovora Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedne države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York